

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

Jaarrekening 2024

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	
Bestuursverslag	3
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2024	7
Staat van baten en lasten over 2024	9
Kasstroomoverzicht over 2024	10
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	12
Toelichting op de balans	16
Toelichting op de staat van baten en lasten	25
Overige toelichtingen	30
Overige gegevens	

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

BESTUURSVERSLAG

BESTUURSVERSLAG

De activiteiten

De Hortus Botanicus Amsterdam is een van de oudste botanische tuinen ter wereld. De tuin werd in 1638 opgericht als Hortus Medicus en groeide in vier eeuwen uit tot een prachtige botanische tuin met een bloeiende collectie.

De doelstelling

De Hortus is een plek én een platform: voor inspiratie, een plek die je zintuigen prikkelt op het snijpunt van beleving en kennis en waar je het belang van planten voor leven op aarde voelt of beseft.

De Hortus Amsterdam wil mensen van alle leeftijden inspireren door ze de schoonheid en diversiteit van planten te laten zien en zo hun kennis over planten te vergroten. Wij dragen er aan bij dat mensen het belang van planten voor leven op aarde beseffen en daar naar gaan handelen.

De Hortus Botanicus Amsterdam is een botanische tuin waar je anders naar buiten gaat dan je naar binnen kwam. Het eeuwenoude cultureel erfgoed biedt een harmonieuze plek, waar mensen de schoonheid van planten op verschillende manieren ervaren en wij ze laten begrijpen wat ze waarnemen. Met haar rijke historie en veelzijdige collectie vormt de Hortus het ideale platform voor de dialoog over planten en de onmisbare rol die zij op aarde innemen.

De strategie tot en met 2025 hebben wij opgehangen aan 5 speerpunten die allen met een p beginnen. In de hoofdstukken van het jaarverslag behandelen we de plek, het platform, personeel & organisatie, pecunia en projecten, waaronder de vernieuwing van de Klimatenkas.

Het beleid dat de doelstelling nastreeft

In 2024 waren er gemiddeld 70 medewerkers in dienst van de Hortus (inclusief oproepkrachten). Naast de betaalde medewerkers waren er 80 vrijwilligers werkzaam voor de Hortus.

Financiële informatie

Het financiële beleid van de Hortus kan als prudent worden omschreven. Binnen de organisatie gelden voorts de normaal te achten financiële richtlijnen en beheersingsprocedures die van een organisatie van deze omvang mogen worden verwacht. Hierbij moet worden gedacht aan procedures van financiële en administratieve aard die jaarlijks door de controlerend accountants op bestaan en werking worden getoetst. De raad van toezicht van de Hortus wordt periodiek geïnformeerd over de financiële stand van zaken, cash en resultaatprognoses voor lange en korte termijn en andere indicatoren. Deze informatie wordt tijdens de vergadering van de raad van toezicht door de directie toegelicht.

Informatie over financiële instrumenten

De Hortus heeft in 2024 iets meer dan 180.000 betalende bezoekers getrokken. Deze daling ten opzichte van 2023 kwam vooral door de verbouwing van de Klimatenkas. Deze kas is eind februari dichtgegaan en vooral met slecht weer had dat een negatief effect op de bezoekersaantallen. Daarnaast zien we in Amsterdam een daling van het aantal toeristen dat cultuurbezoek pleegt, ook de Hortus heeft daar last van. Er zijn in het voorjaar, toen bleek dat de begroting te optimistisch was opgesteld, meteen

besparende maatregelen genomen. Daarnaast is een extra aanvraag bij de Vriendenvereniging ingediend die is toegekend. En de Hortus was in 2024 in de bijzondere positie om 4 legaten / nalatenschappen te ontvangen. Uiteraard zijn wij daar zeer dankbaar voor.

Beleid met betrekking tot de omvang en functie van het vermogen

Ultimo boekjaar beschikt de stichting over een vermogen van € 1.068.723. Van dit bedrag is € 900.000 toegerekend aan de continuïteitsreserve. Deze continuïteitsreserve is gevormd voor het opvangen van risico's die de continuïteit van de Hortus in gevaar brengen. Daarnaast is er een bestemmingsreserve van € 59.336 voor extra uitgaven in 2025 om de lagere omzet, vanwege sluiting van de Klimatenkas, op te vangen. Het overige deel van de reserve betreft een vrij te besteden bedrag. De stichting beoogt geen winst te maken en voert geen beleid om het vrij te besteden vermogen te vergroten.

Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

De Hortus heeft ook in 2024, naast de extra bijdrage, de jaarlijkse bijdrage ontvangen van haar Vriendenvereniging en ontvangt een subsidie van de gemeente Amsterdam. Het merendeel van de inkomsten wordt verdiend uit entree, horeca, winkel en zaalverhuur. Daarnaast wordt er gestuurd op inkomsten uit fondsenwerving.

Informatie over gedragscodes

De Hortus onderschrijft de Ethische Code, Governance Code Cultuur, Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code.

Mededeling van het beleid aangaande de bezoldiging van bestuurders en commissarissen en de wijze hoe dit in de praktijk is gebracht

Het bestuur van de Stichting bestaat uit 1 persoon. Beloning van de directeur/bestuurder vindt plaats conform de CAO Sociaal Werk, schaal 14. De werkzaamheden van de leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd.

De belangrijke stellige bestuurlijke voornemens en in het nieuwe jaar genomen besluiten, alsmede de financiële vertaling daarvan

In 2024 is hard gewerkt aan de verbouwing van de Klimatenkas en aan eenmalige collecties en extra programmering in de tuin om de Hortus ook met een gesloten kas aantrekkelijk voor bezoekers te houden (hier is in het verleden een speciale bestemmingsreserve voor opgebouwd). Deze activiteiten gaan door tot 1 juni 2025. Dan zal de vernieuwde Klimatenkas, die helemaal verduurzaamd is en het verhaal vertelt van klimaat en biodiversiteit, worden geopend voor publiek. In de zomermaanden vindt er een speciaal programma 'Open voor alle Amsterdammers' plaats. Begin september zal de kas officieel worden geopend.

Samenvatting van de begroting voor het jaar volgend op het verslagjaar

Voor het jaar 2025 zijn 209.854 bezoekers begroot. De verwachte opbrengsten, inclusief bijdragen van de Vriendenvereniging en subsidies zijn begroot op € 3.834.000. Na aftrek van alle bedrijfskosten is een resultaat begroot van € 387.000 negatief. Dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door incidentele oorzaken, zoals een lagere omzet in de eerste vijf maanden als de Klimatenkas nog gesloten is en extra uitgaven om het bezoek aan de Hortus aantrekkelijk te houden.

Mededeling omtrent de verwachte gang van zaken

De Hortus verwacht in de eerste helft van 2025, net als in 2024, minder bezoekers vanwege de gesloten Klimatenkas, maar verwacht dat de bezoekersaantallen na opening van de Klimatenkas weer op niveau komen.

Vrijstelling en referentie naar plaats van beschikbaarheid van het bestuursverslag

Het bestuursverslag over 2024 ligt ter inzage ten kantore van de rechtspersoon.

Bestuurder- , commissaris- en vertegenwoordigernamen

De Stichting Hortus Botanicus Amsterdam kent een raad van toezichtmodel met een éénhoofdig bestuur (directeur), vastgelegd in de gewijzigde statuten van 30 september 2021. Wij hanteren een maximale zittingstermijn van leden van de raad van toezicht van 2 maal 4 jaar.

De directeur/bestuurder is eindverantwoordelijk en wordt gecontroleerd en geadviseerd door de raad van toezicht.

Het bestuur wordt uitgevoerd door:

- mevrouw C.J. Blok

De raad van toezicht bestond in het verslagjaar uit de volgende leden:

- mevrouw R. van Acker (voorzitter)
- de heer J.L. Davidson (aandachtsgebied financiën)
- mevrouw M. Halbesma
- de heer prof.dr. M.E. Schranz
- mevrouw L. Vissenberg
- de heer J. W. Dulfer
- de heer A. Swami Persaud (vanaf 19-06-2024)
- mevrouw S. Egas Reparaz (tot 1-3-2024)

Amsterdam, 06 mei 2025

C.J. Blok, directeur

R. van Acker, voorzitter raad van toezicht

J.L. Davidson, lid raad van toezicht, aandachtsgebied financiën.

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2024*(na resultaatbestemming)*

		31 december 2024		31 december 2023	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
<i>Materiële vaste activa</i>	1				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		35.738		48.460	
Installaties		65.724		92.242	
Inventaris, inrichting en vervoer		375.381		346.186	
Klimatenkas in aanbouw		5.636.983		719.541	
			6.113.826		1.206.429
Vlottende activa					
<i>Voorraden</i>			48.991		60.010
<i>Vorderingen</i>					
Debiteuren	2	54.396		505.572	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3	329.016		82.503	
Overige vorderingen en overlopende activa	4	603.990		181.385	
			987.402		769.460
<i>Liquide middelen</i>	5		2.068.048		4.464.243
Totaal			<u>9.218.267</u>		<u>6.500.142</u>

		31 december 2024		31 december 2023	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Stichtingsvermogen	6				
Continuïteitsreserve	7	900.000		900.000	
Algemene reserve		109.387		42.649	
Bestemmingsreserve Klimatenkas	8	<u>59.336</u>		<u>202.624</u>	
			1.068.723		1.145.273
Voorzieningen			1.245.414		1.238.482
Langlopende schulden	9		589.849		160.941
Kortlopende schulden					
Crediteuren	10	347.369		122.349	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	11	80.629		82.379	
Schulden ter zake van pensioenen	12	32.314		20.015	
Overige schulden en overlopende passiva	13	<u>5.853.969</u>		<u>3.730.703</u>	
			6.314.281		3.955.446
Totaal			<u>9.218.267</u>		<u>6.500.142</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

		2024	Begroting 2024	2023
		€	€	€
Opbrengsten	14	4.474.890	4.653.192	4.498.085
Inkoopwaarde van de opbrengsten	15	<u>(505.414)</u>	<u>(545.349)</u>	<u>(606.576)</u>
Brutomarge		<u>3.969.476</u>	<u>4.107.843</u>	<u>3.891.509</u>
Lasten				
Personeelskosten	16	2.866.055	2.970.765	2.815.538
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	136.449	128.957	106.942
Overige bedrijfskosten	18	<u>1.085.758</u>	<u>1.315.126</u>	<u>1.196.441</u>
Som der bedrijfslasten		<u>4.088.262</u>	<u>4.414.848</u>	<u>4.118.921</u>
Bedrijfsresultaat		<u>(118.786)</u>	<u>(307.005)</u>	<u>(227.412)</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		46.652	12.000	27.547
Rentelasten en soortgelijke kosten		<u>(4.416)</u>	<u>(4.000)</u>	<u>(3.869)</u>
Financiële baten en lasten		<u>42.236</u>	<u>8.000</u>	<u>23.678</u>
Netto resultaat		<u>(76.550)</u>	<u>(299.005)</u>	<u>(203.734)</u>
Resultaatbestemming				
Algemene reserve		62.049		(119.378)
Bestemmingsfonds		4.689		12.027
Bestemmingsreserve		<u>(143.288)</u>		<u>(96.383)</u>
		<u>(76.550)</u>		<u>(203.734)</u>

		2024	2023
		€	€
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2024			
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		(118.786)	(227.412)
Aanpassingen voor			
Afschrijvingen	17	140.657	112.004
Netto dotatie Voorziening groot onderhoud		6.932	57.464
		147.589	169.468
Verandering in werkkapitaal			
Afname (toename) van voorraden		11.019	422
Afname (toename) van vorderingen		(217.942)	59.568
Mutatie van overige schulden		2.321.294	974.779
		2.114.371	1.034.769
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.143.174	976.825
Ontvangen interest		46.652	14.547
Betaalde interest		(4.416)	(2.528)
		42.236	12.019
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.185.410	988.844
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
In- en desinvesteringen materiële vaste activa		(5.048.055)	(744.649)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Ontvangsten uit hoofde van leningen		500.000	0
Uitgaven ter aflossing van leningen		(33.550)	(38.347)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		466.450	(38.347)
Mutatie geldmiddelen		(2.396.195)	205.848

	2024	2023
	€	€
Verloop mutatie geldmiddelen		
Geldmiddelen per 1 januari	4.464.243	4.258.395
Toename (afname) van geldmiddelen	(2.396.195)	205.848
Geldmiddelen per 31 december	<u>2.068.048</u>	<u>4.464.243</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is feitelijk en statutair gevestigd op Plantage Middenlaan 2A, 1018 DD te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41206317.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De Hortus Botanicus Amsterdam is een van de oudste botanische tuinen ter wereld. De tuin werd in 1638 opgericht als Hortus Medicus en groeide in vier eeuwen uit tot een prachtige botanische tuin met een bloeiende collectie. De Hortus Amsterdam wil mensen van alle leeftijden inspireren door ze de schoonheid en diversiteit van planten te laten zien en zo hun kennis over planten te vergroten. Wij dragen er aan bij dat mensen het belang van planten voor leven op aarde beseffen en daar naar gaan handelen.

Informatieverschaffing over continuïteit

De stichting heeft per balansdatum een positief stichtingskapitaal en over het boekjaar een negatief resultaat behaald. Het bestuur en de raad van toezicht zijn van mening dat de continuïteit van de stichting niet in gevaar is. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Informatieverschaffing over schattingen, oordelen, veronderstellingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Hortus Botanicus Amsterdam zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De verschillen en redenen die tot herziening van de indeling en bedragen ten opzichte van voorgaand jaar hebben geleid

In deze jaarrekening staan de vergelijkende cijfers 2023 uit de jaarrekening van dat jaar. De presentatie is daar waar nodig aangepast.

Grondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde of lagere bedrijfswaarde. De geactiveerde waarden worden verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte levensduur. Subsidies en bijdragen ontvangen van derden op investeringen die in gebruik zijn genomen, worden in mindering gebracht op de aanschaffingswaarde.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Vorraden

De voorraden worden op kostprijs gewaardeerd onder aftrek van een eventuele voorziening voor incurantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van de individuele beoordeling van de vorderingen. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare spaartegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De reserves en fondsen van de stichting worden aangewend in het kader van de doelstelling van de stichting. Voor zover de reserves en fondsen niet worden gepresenteerd als continuïteitsreserve, bestemmingsfonds of bestemmingsreserve in het kader van de doelstelling wordt dit gepresenteerd als algemene reserve.

Algemene reserve; is het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire beperkingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Bestemmingsreserve; is een door het bestuur vastgestelde reserve om te besteden aan specifieke projecten voortkomend uit het strategisch plan 2019 t/m 2025 en voor de vernieuwing van de Klimatenkas.

Bestemmingsfonds; giften en legaten met een specifiek aanwendingsdoel, worden in lijn met de bestemming apart gehouden in het bestemmingsfonds.

Continuïteitsreserve; deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de stichting op lange termijn te waarborgen. Het beleid van de Hortus is te zorgen dat met de continuïteitsreserve minimaal de helft van de jaarlijkse vaste personeelskosten en de helft van de overige vaste lasten betaald kan worden.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor de verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorzieningen worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit het geldend meerjarenonderhoudsplan en rekening houdende met de stand van de voorziening bij de start van dat meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorzieningen hebben, tenzij anders vermeld, overwegend een langlopend karakter. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de aan het verslagjaar toegerekende baten enerzijds en lasten anderzijds. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; de lasten zodra deze voorzienbaar zijn.

Omzetverantwoording

Subsidie Gemeente Amsterdam:

De subsidie van de Gemeente Amsterdam over het boekjaar 2024 wordt definitief vastgesteld nadat de jaarrekening is overlegd. De subsidie van de Gemeente Amsterdam is vooruitlopend op de definitieve vaststelling als bate verwerkt.

Subsidies en bijdragen van overheden:

Subsidies van overheden worden verantwoord in het boekjaar, dan wel o.b.v. prorata verdeling, over de periode waarop ze betrekking hebben. Reeds ontvangen subsidievoorschotten waar in het boekjaar nog geen lasten tegenover staan, worden als vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Fondsen:

Fondsen van organisaties worden verantwoord in het boekjaar, dan wel o.b.v. prorata verdeling, over de periode waarop ze betrekking hebben. Reeds ontvangen voorschotten van fondsen waar in het boekjaar nog geen lasten tegenover staan, worden als vooruit ontvangen bedragen onder de kortlopende schulden opgenomen.

Particuliere donaties:

Ontvangen particuliere donaties worden verantwoord in de maand van ontvangst.

Giften en legaten:

Giften en legaten met een specifiek aanwendingsdoel, worden in lijn met de bestemming apart gehouden in het bestemmingsfonds. Baten uit nalatenschappen worden verwerkt als de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld, als op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de uiteindelijke (financiële) omvang van de nalatenschap kan worden gemaakt. Deze beoordeling vindt per nalatenschap plaats. De organisatie verwerkt uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenlasten

De stichting heeft voor het personeel van CAO Welzijn de pensioenovereenkomst ondergebracht bij Centraal Beheer Algemeen Pensioenfonds. Voor het horecapersoneel is de stichting aangesloten bij Pensioenfonds Horeca & Catering. De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij de pensioenfondsen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies en verwerkt de toegezegde pensioenregeling als een toegezegde bijdrageregeling.

Uitgangspunt is dat in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenfondsen verschuldigde pensioenpremies.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De diverse baten en lasten worden toegekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Bedrijfsge- bouwen en - terreinen	Installaties	Inventaris, inrichting en vervoer	Klimatenkas in aanbouw	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2024					
Aanschafwaarde	1.262.545	433.892	1.252.750	719.541	3.668.728
Cumulatieve afschrijvingen	(1.214.085)	(341.650)	(906.564)	0	(2.462.299)
Boekwaarde per 1 januari 2024	<u>48.460</u>	<u>92.242</u>	<u>346.186</u>	<u>719.541</u>	<u>1.206.429</u>
Mutaties					
Investerings	0	2.340	128.273	4.917.442	5.048.055
Afschrijvingen	(12.722)	(28.858)	(99.077)	0	(140.657)
Desinvesteringen aanschaffings- waarde	0	0	(109.578)	0	(109.578)
Afschrijvingen op desinvestering- en	0	0	109.577	0	109.577
Saldo mutaties	<u>(12.722)</u>	<u>(26.518)</u>	<u>29.195</u>	<u>4.917.442</u>	<u>4.907.397</u>
Stand per 31 december 2024					
Aanschafwaarde	1.262.545	436.232	1.271.445	5.636.983	8.607.205
Cumulatieve afschrijvingen	(1.226.807)	(370.508)	(896.064)	0	(2.493.379)
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>35.738</u>	<u>65.724</u>	<u>375.381</u>	<u>5.636.983</u>	<u>6.113.826</u>
Afschrijvingspercentages	<u>5-20%</u>	<u>10%</u>	<u>10%-50%</u>	<u>0</u>	

In 2024 is er door de stichting onder andere in de volgende projecten geïnvesteerd :

- Stichtingskosten Klimatenkas (€ 4.917k);
- Aanleg carnivorenvak (€ 30k);
- Brandmeldinstallatie hoofdgebouw (€ 20k);
- Ontwikkeling nieuwe website (€ 17k);
- Inductieforuis in de Oranjerie (€ 13k);

In het boekjaar 2024 is gestart met de bouw van de nieuwe Klimatenkas. De geactiveerde kosten onder de 'Klimatenkas in aanbouw' zijn reeds geactiveerde kosten als onderdeel van de stichtingskosten van de nieuwe kas. De totale stichtingskosten bedragen circa € 8.357.000. De afschrijving op basis van economische gebruiksduur op deze uitgaven zal plaatsvinden met ingang van de ingebruikname van de nieuwe Klimatenkas in het boekjaar 2025. Per balansdatum is voor een bedrag van € 8.013.000 aan verplichtingen aangegaan voor de nieuwe kas. Hiervan is per balansdatum € 5.818.000 reeds aan inkopen ontvangen.

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
2 Debiteuren		
Vorderingen op handelsdebiteuren	56.834	508.487
Dubieuze vorderingen op handelsdebiteuren	<u>(2.438)</u>	<u>(2.915)</u>
	<u>54.396</u>	<u>505.572</u>

3 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>329.016</u>	<u>82.503</u>
----------------	----------------	---------------

De te vorderen omzetbelasting is hoger dan ultimo 2023 door grote uitgaven ten behoeve van de Klimatenkas in het 4e kwartaal van 2024.

4 Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te ontvangen inkomsten	489.463	91.849
Vooruitbetaalde kosten	54.854	52.179
Overige vorderingen	59.673	36.962
Netto lonen	<u>0</u>	<u>395</u>
	<u>603.990</u>	<u>181.385</u>

De nog te ontvangen inkomsten bestaan onder andere uit twee legaten van in totaal € 405k, renteopbrengsten uit 2024 van € 47k en terug te ontvangen energiebelasting 2024 van € 12k.

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
5 Liquide middelen		
Triodos Bank N.V.	1.987.405	2.123.761
ING Bank N.V.	66.808	2.328.173
ABN Amro Bank N.V.	5.348	1.723
Kas	<u>8.487</u>	<u>10.586</u>
	<u>2.068.048</u>	<u>4.464.243</u>

Een deel van de liquide middelen van Triodos Bank is bestemd voor de renovatie van de Klimatenkas en is niet beschikbaar voor de exploitatie van de Hortus. Dit is een bedrag van € 294.000. De liquide middelen zijn ultimo 2024 lager dan ultimo 2023, gezien de grote uitgaven aan de renovatie van de Klimatenkas

De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking.

6 Stichtingsvermogen

	Continuïteits reserve	Algemene reserve	Bestemmings fonds	Bestem- mingsreserve Klimatenkas	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2024	900.000	42.649	0	202.624	1.145.273
Mutatie uit resultaatverdeling	0	62.049	4.689	(143.288)	(76.550)
Mutaties boekjaar	0	4.689	(4.689)	0	0
Stand per 31 december 2024	<u>900.000</u>	<u>109.387</u>	<u>0</u>	<u>59.336</u>	<u>1.068.723</u>

7 Continuïteitsreserve

Om het voortbestaan van de stichting te waarborgen en eventuele tegenvallers op te kunnen vangen is in 2015 besloten een continuïteitsreserve te vormen. De stichting heeft als beleid dat de continuïteitsreserve minimaal de helft van de jaarlijkse vaste personeelskosten en overige vaste lasten dient te bedragen. De aan te houden continuïteitsreserve zou daarom € 1.050.000 moeten zijn. De stichting streeft de komende jaren naar overschotten om dit niveau te bereiken.

Bestemmingsfonds

Het bestemmingsfonds is opgebouwd voor de ontvangen subsidie voor de Subsidieregeling voor Instandhouding Monumenten (SIM).

De ontvangen subsidie voor Subsidieregeling voor Instandhouding Monumenten (SIM) bedraagt per balansdatum € 96.900. Hiervan is inmiddels € 99.404 besteed aan restauratie uitgaven. Het deel van de hogere uitgaven ad € 2.504 zal bij ontvangst van de overige SIM subsidie hierop in mindering worden gebracht ten gunste van de algemene reserves.

8 Bestemmingsreserve Klimatenkas

De bestemmingsreserve Klimatenkas is een reserve voor het opvangen van de verwachte lagere omzet entree tijdens de sluiting van de Klimatenkas in 2024 en 2025, door het extra investeren in tuin en programmering. In 2024 is € 143.288 extra geïnvesteerd in tuin en programmering.

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud		
Voorziening groot onderhoud gebouwen	<u>1.245.414</u>	<u>1.238.482</u>

	2024	2023
	€	€
Voorziening groot onderhoud gebouwen		
Stand per 1 januari	1.238.482	1.181.018
Onderhoudskosten ten laste van voorziening	(32.242)	(42.536)
Dotatie boekjaar	39.174	100.000
Stand per 31 december	<u>1.245.414</u>	<u>1.238.482</u>

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2022 2051 wordt jaarlijks gemonitord. De werkelijke uitgaven over 2024 zijn ten laste van de voorziening gebracht voor zover deze in het MJOP als groot onderhoud zijn geraamd. Kosten die niet voorzien zijn in het MJOP gaan ten laste van de onderhoudskosten in de exploitatierekening.

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
9 Langlopende schulden		
Leningen	553.818	120.702
Overige schulden	36.031	40.239
	<u>589.849</u>	<u>160.941</u>

Leningen

Duurzaamheidsfonds (Klimatenkas)	466.667	0
Lening Gemeente Amsterdam (WKO)	87.151	100.701
Lening Stichting Turing Foundation (WKO)	0	20.001
	<u>553.818</u>	<u>120.702</u>

De lening van het Duurzaamheidsfonds van de Gemeente Amsterdam is verstrekt voor de verduurzaming van de Klimatenkas. De lening wordt in 15 gelijke jaarlijks delen afgelost. Voor het eerst 1 jaar na stortingsdatum. De looptijd is 15 jaar en de rente is 1,1%.

Stichting Turing Foundation heeft dit bedrag aan de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam geleend voor het realiseren van het "Tussen Kunst en Kas" project. De lening wordt afgelost met ingang van 1 januari 2016. De looptijd is 10 jaar en de rente, ad 2,8%, zal jaarlijks ten titel van schenking door de schuldeiser worden kwijtgescholden. Per balansdatum heeft de lening nog een looptijd van 1 jaar en is als aflossingsverplichting opgenomen onder de kortlopende schulden.

De lening van de Gemeente Amsterdam is verstrekt voor het realiseren van het "Tussen Kunst en Kas" project. De lening is ontvangen in oktober 2016. De looptijd is 15 jaar, de rente 1,99% per jaar en de annuïteit is € 15.553,45 per jaar. Per balansdatum heeft de lening nog een looptijd van 6 jaar en 10 maanden. De annuïteit vervalt jaarlijks in oktober. De Gemeente Amsterdam heeft als zekerheid gesteld pandrecht te mogen vestigen op de installatie die door deze financiering is gerealiseerd.

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Overige schulden		
Voorschot werkkapitaal Universiteit van Amsterdam	34.034	34.034
Egalisatierekening investeringsbijdrage	<u>1.997</u>	<u>6.205</u>
	<u>36.031</u>	<u>40.239</u>

Voor het voorschot werkkapitaal van de Universiteit van Amsterdam is geen aflossingsverplichting en rentebetaling overeengekomen. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Egalisatierekening investeringsbijdrage

Met ingang van 2016 worden alle investeringsbijdragen in mindering gebracht op de investeringen in de materiële vaste activa. De egalisatiereserve opgebouwd vóór 2016 wordt jaarlijks afgebouwd naar gelang de afschrijvingen van de hiervoor aangewezen investeringen. Per balansdatum bedraagt de looptijd nog 1 jaar.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
10 Crediteuren		
Crediteuren	<u>347.369</u>	<u>122.349</u>

De crediteuren bestaan onder andere uit te betalen facturen aan aannemers van de Klimatenkas (€ 214k) en verzekeringspremies (€ 118k).

11 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	<u>80.629</u>	<u>82.379</u>
-------------	---------------	---------------

12 Schulden ter zake van pensioenen

Overige schulden ter zake van pensioenen	<u>32.314</u>	<u>20.015</u>
--	---------------	---------------

Deze schuld betreft te weinig afgedragen pensioenpremie over de periode 2020 tot en met 2023.

13 Overige schulden en overlopende passiva

Vooruitontvangen investeringsbijdragen Klimatenkas	5.164.030	3.335.199
Nog te betalen kosten	200.199	239.977
Vakantiegeld	84.938	79.549
Vooruitontvangen bedragen	336.210	42.250
Aflossingsverplichtingen	66.883	33.285
Overige schulden	<u>1.709</u>	<u>443</u>
	<u>5.853.969</u>	<u>3.730.703</u>

De vooruitontvangen investeringsbijdragen Klimatenkas betreffen de giften en donaties die zullen worden aangewend voor de renovatie van de Klimatenkas in 2024-2025.

De nog te betalen kosten bestaan o.a. uit vakantiedagen van personeel ad € 66k, nog te betalen accountantskosten ad € 18k en nog te betalen kosten aan een leverancier van Hortus by Night ad € 17k.

De vooruit ontvangen bedragen betreft vooruitontvangen subsidies van RvO inzake verduurzaming van de Oranjerie (Dumava DMV2410588/4E) ad € 65.484, Hugo de Vries Fonds inzake aan te leggen Hugo de Vries perk ad € 13.000, Stichting Amsterdam 750 inzake openingsprogramma Open voor alle Amsterdammers (2024.0119.01) ad € 45.000 en Gemeente Amsterdam exploitatiesubsidie 1e kwartaal 2025 (SISA-2024-03723.2025) ad € 136.675. Het overige bedrag ad € 77k betreft vooruitontvangen bedragen voor zaalverhuur en huwelijken in 2025.

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€

Ontvangsten Klimatenkas

Per balansdatum heeft de Stichting de hierna opgenomen investeringsbijdragen ontvangen ten behoeve van de renovatie van de Klimatenkas:

Gemeente Amsterdam (SBA-025790 - SBA-035767 - 2022/03345)	1.647.000	972.000
Vriendenvereniging	858.045	280.000
Anoniem	580.000	540.000
Hartwig Foundation	500.000	500.000
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (DEI7210020)	247.549	171.377
Stichting Edwin Bouw Fonds	225.000	225.000
Provincie Noord Holland	209.424	0
Brook Foundation	150.000	125.000
Mondriaan Fonds	135.000	135.000
Stichting Dioraphte	112.500	112.500
Zadelhof Cultuur Fonds	100.000	0
BPD Cultuurfonds	32.000	0
Hugo de Vries fonds	30.000	30.000
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting	10.000	0
Hortigen / East-West Seed	10.000	0
Stichting Triodos Foundation	10.000	0
Stichting Fonds 1999	9.000	0
Kingspan	2.500	0
Overige	296.012	244.322
Totaal	5.164.030	3.335.199

De financiering van de renovatie van de Klimatenkas

Totale investering € 8.525.000.

Financiering:

Ontvangen bijdragen	5.164.030	3.335.199
Toegezegde bijdragen	727.877	2.512.762
Nog te werven	595.058	639.005
Investering Hortus (inclusief lening)	2.038.035	2.038.034
Totale financiering	8.525.000	8.525.000

	<u>31-12-2024</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Aflossingsverplichtingen		
Lening Turing Foundation (WKO) < 1 jaar	20.000	20.000
Lening Gemeente Amsterdam (WKO) < 1 jaar	13.550	13.285
Lening Duurzaamheidsfonds Gemeente Amsterdam	<u>33.333</u>	<u>0</u>
	<u>66.883</u>	<u>33.285</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
14 Opbrengsten			
Opbrengsten entree	1.484.641	1.992.353	1.948.951
Opbrengsten horeca	608.873	781.741	768.457
Opbrengsten winkel	421.904	508.953	509.663
Opbrengsten zaalverhuur	352.233	333.700	361.883
Huurinkomsten	132.734	135.298	130.978
Exploitatiesubsidie Gemeente Amsterdam	540.464	540.464	519.677
Bijdragen Vereniging Vrienden	370.506	223.303	181.325
Donaties, giften en legaten	535.613	30.000	41.341
Overige subsidies en bijdragen	23.343	99.380	15.785
Overige opbrengsten	4.579	8.000	20.025
	<u>4.474.890</u>	<u>4.653.192</u>	<u>4.498.085</u>

In 2024 ontving de Hortus 180.503 bezoekers. Dat zijn 21% bezoekers minder dan begroot (25% minder dan in 2023). Het begrote aantal bezoekers was gebaseerd op de 1e helft van 2023, een periode waarin er zeer veel bezoekers zijn geweest. Door diverse oorzaken is het aantal bezoekers veel lager geworden dan begroot en dan in 2023. De grootste daling van het aantal bezoekers komt door de sluiting van de Klimatenkas vanaf maart 2024.

Overige redenen zijn dat er structureel minder museumbezoekers naar Amsterdam komen in vergelijking met 2023. Verder was het voorjaar van 2024 erg nat, terwijl het voorjaar van 2023 juist heel mooi was.

Als gevolg hiervan zijn de omzetten van entree, horeca en winkel te hoog begroot. Verder zijn naar verhouding minder voltarief tickets verkocht en meer reductietickets. Dit heeft ertoe geleid dat de entree-omzet harder is gedaald dan het aantal bezoekers.

Ondanks de 21% minder bezoekers dan begroot, heeft de winkel de omzetsdaling beperkt gehouden tot 17%. Dat de winkel ook voor niet tuinbezoekers toegankelijk was, zal hierin meegespeeld hebben.

De omzet zaalverhuur was € 19k lager dan begroot. Ook de omzet op consumpties was lager dan begroot (-/- € 14k) evenals de vergoeding die externe cateraars aan de Hortus betalen (-/- € 3k) en de omzet evenementen/ fotoshoots (-/- € 10k). De omzet van de personele verhuur was € 64k. Deze was niet begroot.

De exploitatiesubsidie over 2024 van de gemeente Amsterdam is opgenomen in subsidiebeschikking 2023/03123. De exploitatiesubsidie 2023 is nog niet definitief vastgesteld.

De bijdrage van de Vereniging Vrienden is hoger dan begroot. Dit komt door een eenmalige extra bijdrage van € 150k vanwege de sluiting van de Klimatenkas.

De inkomsten uit donaties, giften en legaten waren fors hoger dan begroot en dan in 2023. Dit komt door de ontvangst van vier legaten.

In overige subsidies en bijdragen is de instandhoudingssubsidie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed ad € 19.380 opgenomen. De post is veel lager dan begroot doordat extra inzet op fondsenwerving leidde tot afwijzingen of toekenningen voor 2025 of later.

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
15 Inkoopwaarde omzet			
Inkoopwaarde horeca	186.789	247.812	276.906
Inkoopkosten winkel	218.171	254.476	248.903
Inkoopkosten zaalverhuur	100.454	43.061	80.767
	<u>505.414</u>	<u>545.349</u>	<u>606.576</u>

De inkoopkosten van zaalverhuur zijn hoger dan begroot doordat de inkoop van ingehuurd personeel ad € 56k niet is begroot (net als de bijbehorende omzet van dat personeel).

	2024	Begroting 2024	2023
	€	€	€
16 Personeelskosten			
Lonen en salarissen	2.069.428	2.240.322	1.944.372
Sociale lasten en pensioenlasten	523.296	560.003	456.140
Overige personeelskosten	273.331	170.440	415.026
	<u>2.866.055</u>	<u>2.970.765</u>	<u>2.815.538</u>

Lonen en salarissen

Lonen en salarissen	2.069.428	2.240.322	1.967.074
Tegemoetkoming NOW	0	0	(22.702)
	<u>2.069.428</u>	<u>2.240.322</u>	<u>1.944.372</u>

Het bestuur van de stichting bestaat uit 1 persoon. Beloning van de directeur/bestuurder vindt plaats conform de CAO Sociaal Werk, schaal 14. De werkzaamheden van de leden van de raad van toezicht zijn onbezoldigd.

Sociale lasten en pensioenlasten

Sociale lasten	387.499	440.780	364.952
Pensioenlasten	135.797	119.223	91.188
	<u>523.296</u>	<u>560.003</u>	<u>456.140</u>

17 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>136.449</u>	<u>128.957</u>	<u>106.942</u>
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------

Afschrijvingen materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	12.722	0	17.003
Afschrijvingskosten machines	28.858	0	29.813
Inventarissen	99.077	128.957	65.188
	<u>140.657</u>	<u>128.957</u>	<u>112.004</u>
Vrijval egalisatie investeringen	(4.208)	0	(5.062)
	<u>136.449</u>	<u>128.957</u>	<u>106.942</u>

	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
18 Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	517.190	741.815	644.359
Tuin en collectiebeheer	126.541	133.237	144.629
Verkoopkosten	228.084	242.565	156.470
Kantoorkosten	100.492	100.113	115.271
Algemene kosten	113.451	97.396	135.712
	<u>1.085.758</u>	<u>1.315.126</u>	<u>1.196.441</u>

Analyse verschil uitkomst met begroting

	2024		Begroting		Verschil	
	€	%	€	%	€	%
Opbrengsten	4.474.890	100,0	4.653.192	100,0	(178.302)	(3,8)
Inkoopwaarde van de opbrengsten	<u>(505.414)</u>	<u>(11,3)</u>	<u>(545.349)</u>	<u>(11,7)</u>	<u>39.935</u>	<u>7,3</u>
Brutomarge	<u>3.969.476</u>	<u>88,7</u>	<u>4.107.843</u>	<u>88,3</u>	<u>(138.367)</u>	<u>(3,4)</u>
Personeelskosten	2.592.724	57,9	2.800.325	60,2	(207.601)	(7,4)
Afschrijvingen op materiële vaste activa	136.449	3,0	128.957	2,8	7.492	5,8
Overige bedrijfskosten	<u>1.359.089</u>	<u>30,3</u>	<u>1.485.566</u>	<u>32,0</u>	<u>(126.477)</u>	<u>(8,5)</u>
Som der bedrijfslasten	<u>4.088.262</u>	<u>91,2</u>	<u>4.414.848</u>	<u>95,0</u>	<u>(326.586)</u>	<u>(7,4)</u>
Bedrijfsresultaat	(118.786)	(2,5)	(307.005)	(6,7)	188.219	61,3
Financiële baten en lasten	<u>42.236</u>	<u>0,9</u>	<u>8.000</u>	<u>0,2</u>	<u>34.236</u>	<u>428,0</u>
Netto resultaat	<u>(76.550)</u>	<u>(1,6)</u>	<u>(299.005)</u>	<u>(6,5)</u>	<u>222.455</u>	<u>74,4</u>

Informatieverschaffing over de analyse van verschillen tussen de begroting en werkelijke cijfers**•Opbrengsten en inkoopwaarde**

In 2024 zijn er ruim 48.000 bezoekers minder geweest dan begroot. De omzetten van entree, horeca en winkel zijn daardoor lager dan begroot. Als gevolg hiervan is ook de totale inkoopwaarde van de opbrengsten over 2024 lager dan begroot.

•Personeelskosten

De personeelskosten zijn lager dan begroot. Vanwege achterblijvende bezoekersinkomsten in het eerste kwartaal, is een organisatiewijziging doorgevoerd en is gestuurd op minder FTE om kosten te besparen.

Verder waren er kosten voor een afvloeiingsregeling.

De sociale lasten zijn ook lager dan begroot doordat er minder FTE waren. De pensioenkosten zijn hoger dan begroot doordat aanvullende pensioenverzekeringen (ANW, PVI, WzW) niet begroot waren. Verder zijn er hogere pensioenkosten door nabetaling van te weinig afgedragen pensioenpremie in de periode 2020-2023.

- Overige personeelskosten

De overige personeelskosten waren hoger dan begroot. Dit komt o.a. door de niet begrote inhuur van de fondsenwerver. Verder zijn de kosten gestegen door de naverrekening van de ziekteverzuimverzekering over 2022 en 2023 en aanpassing van de begrote kosten 2024.

- Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn gedaald door minder kosten aan de renovatie van de Klimatenkas doordat er in eerdere jaren meer kosten zijn gemaakt. Verder is de dotatie aan de onderhoudsvoorziening lager dan begroot dan in voorgaande jaren. Dat komt omdat de systematiek m.b.t. het vormen van de onderhoudsvoorziening in 2023 is aangepast. Minder uitgaven komen ten laste van de onderhoudsvoorziening en meer uitgaven worden geactiveerd of direct in de kosten genomen. Dat laatste heeft er toe geleid dat er in 2024 meer onderhoudskosten waren dan begroot.

- Algemene kosten

De algemene kosten zijn hoger dan begroot door hogere representatiekosten en hogere advieskosten. De kosten voor salarisadministratie waren te laag begroot.

OVERIGE TOELICHTINGEN**Gemiddeld aantal werknemers**

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode werkzaam binnen Nederland	<u>40,00</u>	<u>39,00</u>
Totaal van gemiddeld aantal werknemers over de periode	<u>40,00</u>	<u>39,00</u>

Informatieverschaffing over gemiddeld aantal werknemers over de periode

Het gemiddeld aantal werknemers (FTE) is berekend op basis van een fulltime dienstverband.

Amsterdam, 6 mei 2025

C.J. Blok
Directeur

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

nHBA11C – V

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur, in casu de directeur-bestuurder van de
Stichting Hortus Botanicus Amsterdam (te Amsterdam, Handelsregister 41206317)

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam
(te Amsterdam) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van
het vermogen van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam per 31 december 2024 en van het resultaat
over 2024, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1,
genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*.

Wij hebben vastgesteld dat de voorwaarden, die door de gemeente Amsterdam zijn gesteld bij het
toekennen van de subsidies die in de jaarrekening zijn verwerkt, door de Stichting zijn nagekomen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024
2. de staat van baten en lasten over 2024
3. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving
en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse
controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond van het voorgaande zijn beschreven
in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam, zoals vereist op basis van de ‘Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten’ (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan het bepaalde in de ‘Verordening gedrags- en beroepsregels accountants’ (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over het in de jaarstukken opgenomen bestuursverslag

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat het bestuursverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben het bestuursverslag gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of dat verslag materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden, die niet dezelfde diepgang hebben als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening, hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Het bestuur van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1, genaamd *Kleine organisaties zonder winststreven*. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen, en/of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, die zouden kunnen leiden tot gerede twijfel over de continuïteit, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel als redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controle-standaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een Stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle, alsmede over eventuele significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder mogelijke tekortkomingen in de interne beheersing van de Stichting Hortus Botanicus Amsterdam.

**

Culemborg, 7 mei 2025

Hordijk, Kok, Laan & Wabeke, registeraccountants B.V.

Drs. Gert-Jan Jordaen RA